

Přednáška č.1

Školský management

Mgr. Jana Kratochvílová

CO JE TO VLASTNĚ MANAGEMENT?

---

obsahu pojmu management se nejčastěji užívá ve významu „**řízení**“, někdy také „vedení“.

V souvislosti s tímto významem si můžeme klást otázku „**Co**“ je předmětem řízení, „**Jak**“ je třeba řídit a „**Proč, za jakým účelem**“.

ŠKOLSKÝ MANAGEMENT V OBECNÉM POJETÍ

CELKOVÝ SYSTÉM ŘÍZENÍ ŠKOLSTVÍ V ZEMI, OD CENTRÁLNÍHO MAKROŘÍZENÍ (NA ÚROVNI MŠMT), PŘES STŘEDNÍ ČLÁNKY (KRAJSKÉ) AŽ PO ŘÍZENÍ NA LOKÁLNÍ ÚROVNI (JEDNOTLIVÉ ŠKOLY). V TOMTO SMYSLU ZAHRNUJE ŠKOLSKÝ MANAGEMENT VŠECHNY ČINNOSTI A INSTITUCE, KTERÉ VYTVÁŘEJÍ NEBO REALIZUJÍ VZDĚLÁVACÍ POLITIKU. JDE O PLÁNOVÁNÍ, ORGANIZOVÁNÍ, FINANCOVÁNÍ, MONITOROVÁNÍ, EVALUACE RŮZNÝCH OBLASTÍ FUNGOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ.

STÁTNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ
(KONCEPCE STÁTNÍ VZDĚLÁVACÍ POLITIKY)

Národní program rozvoje vzdělávání – Bílá kniha

Zpracovává
MŠMT ČR
Schvaluje
Poslanecká
sněmovna,
Senát
Parlamentu

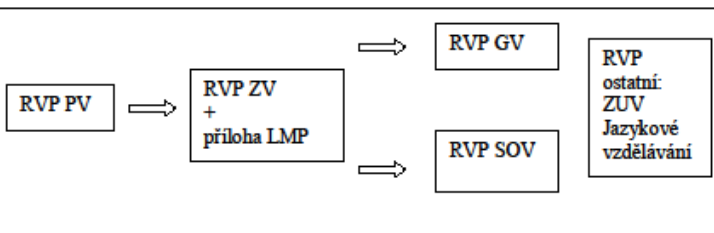
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR

Zpracovává
MŠMT ČR,
předkládá
vládě ke
schválení

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji

Zpracovává
krajský úřad,
předkládá
MŠMT
k vyjádření,
schvaluje
zastupitelstvo
kraje

RÁMCOVÉ
VZDĚLÁVACÍ
PROGRAMY

Vydává
ministerstvo,
ministerstva

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Vydává
ředitel školy
nebo
školského
zařízení

Škola živý organismus

- Relativně samostatný systém
- složitý systém vztahů, jedno i obousměrných vazeb a informačních toků, které není možno úspěšně a vyčerpávajícím způsobem popsat a rozšifrovat a ani do schématu zakomponovat.
- Díky své složitosti musí být systém řízen pojem manage – řídit.
- (Schéma škola živý organismus)

Školský management v užším pojetí

- Školský management můžeme vnímat jako **komplexní činnost – řízení školy, od plánování, přes hodnocení, rozhodování k uskutečňování záměrů školy.**
- Klíčová slova, z nichž se řízení skládá jsou tedy: **plánování – organizování – výběr a rozmístění pracovníků – vedení lidí - kontrola**

Manažerské činnosti

- předpovídání a plánování budoucnosti – směřování a zaměření školy;
- obstarávání a přidělování zdrojů – finanční, materiální, lidské, zajištění podmínek
- organizování a strukturování školy
- budování pozitivního pracovního klimatu školy, pracovního prostředí, motivování zaměstnanců
- komunikování se zaměstnanci, dětmi, rodiči, ostatními lidmi z vnějšího prostředí
- rozvoj školy v souladu s potřebami a požadavky mikroprostředí, mezo a makroprostředí
- řízení pedagogického procesu
- evaluace školy a zavádění opatření na základě výsledků evaluace a plánované budoucnosti

Třídní management

- Součástí školy je dílčí subsystém se svými prvky – třída školy.
- I zde je prostor pro:
- ❖ plánování,
  - ❖ organizování, řízení,
  - ❖ rozhodovací procesy a uskutečňování změny,
  - ❖ vedení žáků
  - ❖ hodnocení, kontrolu tedy pro řízení.
- Docházíme tak k pojmu „třídní management“ (angl. classroom management).

Kompetence manažerská a normativní (Vašutová, 2004)

Učitel:

- Má základní znalosti o zákonech a dalších normách vztahujících se k výkonu jejich profese a k jeho pracovnímu prostředí.
- Orientuje se ve vzdělávací politice a je schopen reflexe ve své pedagogické práci.
- Ovládá základní administrativní úkony spojené s agendou žáků a jejich vzdělávacích výsledků, ovládá vedení záznamů a výkaznictví.
- Disponuje schopnostmi a dovednostmi organizovat mimovýukové aktivity v rámci třídy a školy.
- Je schopen vytvářet projekty institucionální spolupráce, včetně zahraničí.

Role manažera

- Být dobrý učitel znamená být o dobrý manažer

Vazba na:

- práh tolerance – těžiště rozhodovacích procesů (Kasíková, 2007)
- učitelovo pedagogické myšlení
- učitelovo pojetí výuky
- učitelovy dovednosti (osobnostní, profesionální)
- zkušenosti

Proaktivní chování

Jde o aktivní rozhodovací proces učitele, který je charakterizován:

- Pozitivní orientací na cíl
- Záměrným plánováním
- Preventivním zaměřením

- Učitel pracuje aktivně s informacemi o žácích, podmínkách a cílech; přizpůsobuje tomu proces výuky, reflektuje ho a usměrňuje.

Reaktivní chování

- Objeví se v interaktivní fázi výuky jako odpověď na nečekané události. Učitel se rozhoduje nečekaně v nových pedagogických situacích.

Literatura

- VAŠUTOVÁ, J. *Profese učitele v českém vzdělávacím kontextu*. Brno : Paido, 2004. str. 108. ISBN 80-7315-082-4.
- VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. *Pedagogika pro učitele*. Praha : Grada, 2007. str. 235-241. ISBN 978-80-247-1734-0.